

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 9 juni 2021

Dossiernr. : K26343

Documentnr. : 2021-054946

Verzonden : 10 juni 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 5 mei 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door aanvrager *idverde* Realisatie, Eurolaan 9, 8466 SM te Heerenveen, in opdracht van initiatiefnemer Enexis, Nobellaan 5, 9615 TM te Kolham.

De aanvraag heeft betrekking op het project Bomenkap Steenkamp Haren.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie aan de Steenkamp 7 te Haren, zoals weergegeven in figuur 1 van de Overwegingen bij dit Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 30 november 2021;

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 5 mei 2021, inclusief activiteitenplan *idverde Advies, 20 april 2021*.
“Activiteitenplan eekhoorn Haren” Versie 1.0.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op eekhoorn en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van eekhoorns.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplantingsperiode) te voorkomen. De genoemde periode kan zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
11. De werkzaamheden dienen, na een laatste controlecheck dat het nest verlaten is, uitgevoerd te worden in de periode van half juni tot en met november 2021.
12. Het leefgebied en territorium van de eekhoorn dient in kaart gebracht te worden door een eekhoorndeskundige. De deskundige dient in kaart te brengen waar de alternatieve nesten van de

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

eekhoorn zich bevinden en waar de eekhoorn vermoedelijk zoekt naar voedsel. Tegelijkertijd dient de deskundige in kaart te brengen waar alternatieve verblijfplaatsen moeten worden aangebracht.

13. Voorafgaand aan de kap van de boom met eekhoornnest, dienen twee alternatieve verblijfplaatsen (eekhoornkasten) gerealiseerd te worden. Eén van de eekhoornkasten dient in een van de bomen naast de dode boom geplaatst te worden, zodat de afstand tussen de bestaande en nieuwe verblijfplaats minimaal is. De andere nestkast dient op een maximale afstand van 250 meter tot de bestaande verblijfplaats geplaatst te worden, binnen de grenzen van het sportcomplex en binnen de grenzen van het territorium van de betreffende eekhoorn. De exacte locatie dient nader bepaald te worden door de eekhoorndeskundige en dient vervolgens opgenomen te worden in het onder voorschrift 7 genoemde logboek. De alternatieve verblijfplaatsen dienen vanaf week 20 van 2021 gerealiseerd te zijn.
14. Om de effecten van de ingreep achteraf te kunnen beoordelen dient het gebruik van de verblijfplaatsen van de eekhoorn tot het einde van 2021 gemonitord te worden door wildcamera's in de nabijheid van bekende verblijfplaatsen te plaatsen of door meermaals actief de verblijfplaatsen te controleren. De monitoring dient zich te richten op de methode, de resultaten en of de maatregelen gewenste effect hebben gehad. Deze resultaten bieden waardevol inzicht in de effectiviteit van de maatregelen, zodat eventueel tussentijds aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden mocht dat noodzakelijk zijn. Indien uit de monitoring blijkt dat door de werkzaamheden een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van eekhoorn niet uitgesloten kan worden, dan dienen aanvullende maatregelen genomen te worden om dit effect teniet te doen. Een deskundige op het gebied van eekhoorn moet onderzoeken welke maatregelen dit dienen te zijn. De exacte invulling van deze aanvullende maatregelen dient in overleg met het bevoegd gezag tot stand te komen. Over de monitoring dient voor februari 2022 gerapporteerd te zijn aan bevoegd gezag.

Overige voorschriften

15. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
16. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.
17. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
18. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
19. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soorten.
Activiteitenplan:	<i>idverde Advies, 20 april 2021. "Activiteitenplan eekhoorn Haren" Versie 1.0</i>
Activiteit:	Het kappen van twee terminale bomen.
Reden voor deze aanvraag:	Op 8 april 2021 heeft Gemeente Groningen een kapvergunning afgegeven aan <i>idverde</i> Realisatie (ontheffingaanvrager) om namens Enexis (initiatiefnemer) twee bomen te verwijderen. De kwaliteit van de bomen is zeer slecht; de bomen zijn terminaal. De bomen zijn bovendien aangetast door zwammen. Gezien de slechte kwaliteit is de kans op uitbreken van takken, stambreuk of windworp groot. Het uitvoeren van een onderhoudsmaatregel biedt geen oplossing voor het behoud van de bomen, de kans op herstel is nihil. Gezien de mate van (potentiële) overlast en/of gevaar die de bomen opleveren, is door de gemeente besloten een vergunning voor de kap van de bomen te verlenen. Tijdens uitvoering van de kapwerkzaamheden bleek dat in een van de bomen een eekhoornnest aanwezig is waarin een volwassen eekhoorn en in ieder geval één jonge eekhoorn verblijven. Daarom is voor het kappen van de boom met dit eekhoornnest een ontheffing nodig. Direct na de constatering van de eekhoorns zijn de werkzaamheden gestaakt en is de ontheffing door <i>idverde</i> Realisatie aangevraagd.
Plangebied:	De locatie van de betreffende bomen bestaat uit een bosplantsoen aan de rand van het sportcomplex in Haren, zoals weergegeven in figuur 1 en 2. Het bosplantsoen vormt de scheiding tussen het complex en de straat Steenkamp en herbergt een transformatorgebouw van Enexis. Enexis is tevens eigenaar en gebruiker van de grond en verantwoordelijk voor betreffende bomen.
Coördinaten:	53,163558; 6,618773.

Figuur 1. Overzicht van het plangebied (bron: Google Maps).

Figuur 2. Globaal beeld van het plangebied met centraal de boom met het eekhoornnest (bron: Bastiaan van Lethth).

Werkzaamheden: Kap van twee bomen.

Planning:

- start werkzaamheden: juni 2021, zodra het eekhoornnest niet meer in gebruik is;
- einde werkzaamheden: uiterlijk 30 november 2021.

Vanwege de onveilige situatie die wordt veroorzaakt door de dode boom wordt een relatief korte periode van uitvoering aangehouden:

- in kaart brengen leefgebied: week 16/17 - 2021;
- realiseren alternatieve verblijfplaatsen: week 16/17 - 2021;
- noodkap dode boom: vanaf week 23/24 - 2021;
- monitoring alternatieve maatregelen: januari – mei - 2022.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnaam:
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);	eekhoorn

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden buiten de bebouwde kom (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, lid 2, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van eekhoorn is voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in het activiteitenplan. Op vrijdag 9 april zijn de bomen direct voor aanvang van de werkzaamheden geïnspecteerd door medewerkers van idverde Realisatie op aanwezigheid van beschermde soorten. In één van de bomen, een haagbeuk, was een oud spechtnest aanwezig. Dit nest is geïnspecteerd met een boomcamera en hierbij werd oud nestmateriaal aangetroffen, beschermde soorten, of indicatie van broedsels hiervan, werden niet gezien.

Tijdens het verwijderen van individuele takken en de boomkroon zag een medewerker een eekhoorn zijn kop uit de eerder geïnspecteerde holte steken. Hierop zijn de kapwerkzaamheden direct gestaakt en is het nest nogmaals geïnspecteerd door de medewerkers van idverde Realisatie.

Resultaten

Uit de inspectie werd duidelijk dat het nest inderdaad in gebruik is door in ieder geval één volwassen eekhoorn en één jonge eekhoorn. De jonge eekhoorn was volledig behaard maar de ogen waren nog gesloten.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de kapwerkzaamheden worden essentiële functies (voortplantingsplaats/nest) binnen het plangebied voor eekhoorn weggenomen. De werkzaamheden hebben enkel effect op de aangetroffen verblijfplaats binnen het plangebied. De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (het wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen) worden als gevolg van de kapwerkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

De voortplantingsperiode is van december tot februari en van mei tot halverwege juni. In slechte voedseljaren slaan de vrouwtjes de eerste periode vaak over. Verschillende mannetjes achtervolgen in de paartijd eenzelfde vrouwtje en proberen met haar te paren. Na de paring leven ze weer apart. De draagtijd duurt 5-6 weken. In deze periode bouwt het vrouwtje haar kraamnest dat steviger is dan een gewoon nest en gemaakt van gevlochten takken en dik bekleed met gras. Hierna worden 2 tot 5 kale en blinde jongen geboren. Met drie weken zijn ze behaard en na vier weken gaan de ogen open. De jongen worden tien weken gezoogd, waarna ze vrij snel zelfstandig worden. Na drie maanden worden ze door de moeder uit haar territorium gejaagd. Na tien maanden zijn de jongen geslachtsrijp.' (Bron: Zoogdiervereniging)

Gezien de tijd van het jaar en huidige toestand van het jong, volledige beharing maar nog gesloten ogen, kan worden aangenomen dat het jong tussen de 3 en 4 weken oud is. Uitgaande van een zoogperiode van 10 weken en een periode van enkele weken waarin ze zelfstandig worden kan dus worden aangenomen dat het jong omstreeks juni 2021 het nest zelfstandig zou moeten kunnen verlaten. Dit zal nog door de ecologisch deskundige met een inspectie ter plaatse bevestigd moeten worden. Vanaf dat moment kan de boom verwijderd worden.

Om een duidelijk beeld te krijgen van het leefgebied van de eekhoorn dient het territorium in kaart gebracht te worden door een eekhoorndeskundige. De deskundige brengt in kaart waar de alternatieve nesten van de eekhoorn zich bevinden en waar de eekhoorn vermoedelijk zoekt naar voedsel. Hierdoor ontstaat een beeld van de verschillende functies die voor de eekhoorn van belang zijn in de omgeving van het plangebied. Tegelijkertijd brengt de deskundige in kaart waar alternatieve verblijfplaatsen moeten worden aangebracht.

Omdat één hoofdverblijfplaats van eekhoorns verloren gaat bij de kap van de boom worden twee alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Eén van de eekhoornkasten wordt in een van de bomen naast de dode boom geplaatst, zodat de afstand tussen de bestaande en nieuwe verblijfplaats minimaal is. Hierdoor wordt de kans dat de eekhoorn de alternatieve verblijfplaats ontdekt vergroot. De andere nestkast wordt op een maximale afstand van 250 meter tot de bestaande verblijfplaats geplaatst, binnen de grenzen van het sportcomplex en binnen het territorium van de eekhoorn. De exacte locatie wordt nader bepaald door de eekhoorndeskundige. De alternatieve verblijfplaatsen moeten vanaf week 20 van 2021 gerealiseerd zijn, ruim voor de beoogde kap van de dode boom. Op deze manier krijgt de eekhoorn alvast de tijd om te wennen aan een de alternatieve verblijfplaats.

Figuur 3. Voorbeeld van een eekhoornkast (bron: vivarapro.nl).

Om de effecten van de ingreep achteraf te kunnen beoordelen wordt de eekhoorn en de verblijfplaatsen tot het einde van 2021 gemonitord door wildcamera's in de nabijheid van bekende

verblijfplaatsen te plaatsen of door meermaals actief de verblijfplaatsen te controleren. Deze resultaten bieden waardevol inzicht in de effectiviteit van de maatregelen zodat eventueel tussentijds aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden mocht dat noodzakelijk zijn.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Op basis van data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (geraadpleegd 29 april 2021) blijkt dat in de directe omgeving van de verblijfplaats 27 waarnemingen zijn gedaan van eekhoorn in de afgelopen 5 jaar.

Uit de gegevens van www.verspreidingsatlas.nl blijkt dat de eekhoorn goed vertegenwoordigd is in het oosten en noordoosten van het land. De verspreidingsgrens in het noordoosten valt min of meer samen met de grens tussen zandgronden en klei/veen gronden. Uit de grafiek die de trend van de soort weergeeft blijkt dat het aantal dieren de afgelopen decennia vrij stabiel is gebleven. Ook in de provincie Groningen is dit het geval. Op basis van onderzoek van Stichting Struikrovers uit 2019, gepubliceerd in 'Biodiversiteit in de provincie Groningen (budget 2019)', is de staat van instandhouding als 'gunstig' beoordeeld.

Bij het verwijderen van de dode boom komt een vaste verblijfplaats van eekhoorn te vervallen. Gezien de slechte staat van de boom komt deze verblijfplaats sowieso op korte termijn te vervallen. Ter compensatie van de verloren verblijfplaats worden twee eekhoornkasten geplaatst, één nabij de dode boom en één op een geschikte locatie in de directe omgeving. In totaal krijgt de eekhoorn daarmee één aanvullende verblijfplaats.

Door de uitvoering van de genoemde maatregelen en de huidige staat van instandhouding van eekhoorn, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van eekhoorn gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor eekhoorn in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

Op 8 april 2021 heeft Gemeente Groningen een kapvergunning afgegeven om twee bomen te verwijderen. De kwaliteit van de bomen, ook die waarin et nest van eekhoorn is aangetroffen, is zeer slecht, de bomen zijn terminaal. De bomen zijn bovendien aangetast door zwammen. Gezien de slechte kwaliteit is de kans op uitbreken van takken, stambreuk of windworp groot. Het uitvoeren van een onderhoudsmaatregel biedt geen oplossing voor het behoud van de bomen, de kans op herstel is nihil. Gezien de mate van (potentiële) overlast en/of gevaar die de bomen opleveren is besloten een vergunning voor de kap van de bomen te verlenen.

De werkzaamheden aan de boom zijn deels uitgevoerd waardoor de kans op afbrekende takken is geminimaliseerd. Ook is de boom dynamisch bevestigd aan omringende bomen om de kans op omvallen te verkleinen. Vanwege de kritische staat van de boom is de kans op stambreuk of windworp echter nog steeds aanwezig.

Naast beveiliging van de boom zelf is de ruimte omgeving van de boom afgezet met hekwerken. Sinds de plaatsing van de hekwerken is echter meermaals geconstateerd dat het hekwerk door derden

wordt verplaatst en zijn personen binnen de afgezette zone gesignaleerd. Daarop is besloten om de boom aanvullend af te schermen met een vangnet. Gezien de locatie van de boom, direct bij de ingang van een sportcomplex, is in onze ogen nog steeds enige sprake van een gevaar voor de openbare veiligheid en/of volksgezondheid.

Met de afzetting van de zone rondom de boom is ook de toegang tot het transformatorhuis van Enexis geblokkeerd. In geval van calamiteiten aan of in het transformatorhuis kan door de afzetting minder snel worden geacteerd waardoor de stroomvoorziening in het geding kan komen. Gezien het belang van stroomvoorziening betreft de situatie mogelijk een dwingende reden van groot openbaar belang.

Bovenstaand geldende belang is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde eekhoorn, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Op dit moment is Enexis voornemens de dode boom geheel te laten verwijderen vanaf het moment dat de aanwezige jonge eekhoorn het nest zelfstandig verlaten heeft, zodat de boom niet onverwachts meer om kan vallen. Naar verwachting zal het jong het nest eind mei / begin juni van 2021 verlaten. Voor deze maatregel zijn twee alternatieven mogelijk; de dode boom voorlopig te laten staan tot hij vanzelf bezwijkt of het gefaseerd verwijderen van de boom. In tabel 7 in het activiteitenplan zijn de risico's behorende tot de alternatieven voldoende nader gemotiveerd.

De boomdeskundigen van idverde Advies hebben geconstateerd dat de boom zeer instabiel is, ook nu al enkele takken verwijderd zijn. De boom is op verschillende plaatsen dermate rot dat een boomsonde met gemak door de stam gedrukt kon worden. Door de boom langer te laten staan dan strikt noodzakelijk wordt de kans op onverwachts omvallen vergroot. Dit is niet alleen gevaarlijk voor passanten, ook de eekhoorn loopt gevaar wanneer het dier in de boom zit als deze omvalt. Op basis van de risico's van de alternatieven wordt terecht geconcludeerd dat voorgenomen maatregelen de voorkeur geniet.

Gezien bovenstaande en de verdere onderbouwing in het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde eekhoorn. In deze situatie wordt met de gekozen planning en werkwijze schade aan de aanwezige beschermde eekhoorn voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van eekhoorn gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10, lid 1b ¹
eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of

- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Bijlage 2. Meldingsformulier 'Start werkzaamheden'

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K26343
Documentnummer KIWI	2021-054946
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000273

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
<p>Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Steenkamp Haren (K26343)'</p>